

Podem viure amb tanta desigualtat?

Una de les qüestions socials més debatudes i preocupants en aquests moments és l'increment de les desigualtats: cada cop els rics ho són més i cada cop hi ha més pobres. Sembla que el pacte de l'estat del benestar per assolir una societat més igualitària està sucumbint en mans del neoliberalisme, i potser ja ha arribat l'hora de preguntar-nos si no estem posant en perill la justícia, la cohesió i la pau social.

A Catalunya, més d'un de cada cinc habitants ja viu en risc de pobresa o exclusió social, i encara és més greu el cas dels infants, en què la xifra augmenta fins a un de cada quatre, al mateix temps que les desigualtats socials van creixent. La resposta a la crisi financera ha estat l'austeritat (retallades als drets socials) per als més necessitats, per als que no han causat la crisi, per a les seves víctimes. A les nostres comarques ho podem constatar, per exemple, a la *Memòria de l'Ajuntament de Girona 2014*, que reflecteix l'increment de les demandes per cobrir necessitats bàsiques (alimentació de les famílies, suport a l'habitatge, ajuts econòmics d'urgència, etc.), sobretot a causa de les situacions d'atur. Actualment les partides dels pressupostos públics són insuficients per atendre aquestes necessitats, i cal recórrer a entitats benèfiques o de l'Església, com queda palès, per exemple, en l'augment del 29 % dels casos atesos per Càritas Girona el 2014 en relació amb l'any anterior. La majoria són famílies amb fills. D'altra banda, les dades constaten el nou fenomen dels treballadors pobres (18 % de les persones ateses per Caritas), que constitueixen el que ja es coneix com a «precariat» (treballadors amb contractes temporals, baix salari o treball sense contracte).

La dignitat

El professor Joan Manuel del Pozo, reflexionant sobre el concepte de dignitat, considera que «les revolucions que fan néixer la modernitat donen al vell mot "dignitat" una dimensió radicalment nova: la del reconeixement del valor màxim inherent a la condició de persona atribuït de forma igual a tots els membres de l'espècie humana, en tot moment i circumstància».

PEP DUJANS

Ens trobem en una situació social que molts ja qualifiquen d'alarmant, ja que no només afecta la redistribució de la riquesa sinó la democràcia mateixa. En aquest context, emergeix l'anomenada «nova política», impulsada des dels moviments cívics, que estan generant interessants debats i obrint camins amb propostes innovadores. Caldrà veure'n el recorregut. Plantegen una prestació solidària suficient per viure, que compacti les ajudes existents i que, a més d'evitar l'estigmatització dels sol·licitants, suposi un gran estalvi de gestió. Per aconseguir-ho, s'han presentat Iniciatives Legislatives Populars (ILP), impulsades des d'organitzacions i moviments cívics, que ja han aconseguit l'aprovació de la Llei de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, i que es tramita la proposició de Llei de la renda garantida de ciutadania que, malgrat ser un dret estatutari per assegurar els mínims d'una vida digna a les persones o les famílies que es troben en situació de pobresa, no s'ha desenvolupat.

Sembla que està començant una nova manera de fer política social alternativa a la dominant imposada pel pensament neoliberal.